

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vitoiaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tcl. (8 5) 266 1400,
faks. <8 5) 266 1402. ei. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

2019-02'M Nr. (1.1.21-60) 10- W

DĖL PRANEŠIMO APIE KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMAS VEIKAS

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau - Ministerija) informuoja, kad 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10* straipsnio pakeitimai pagal kuriuos valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, išskyrus veiką, kurią galbūt padarė jo artimieji giminaičiai ar Šeimos nariai, privalo pranešti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos Respublikos prokuratūrai arba ikiteisminio tyrimo įstaigai.

Siekiant veiksmingo įstatymo nuostatų įgyvendinimo Specialiųjų tyrimų tarnyba parengė atmintinę su paaiškinimais dėl tokios pareigos įgyvendinimo, patvirtino pranešimo apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą formą, pateikė kitas rekomendacijas.

Prašome su aukščiau paminėta informacija supažindinti jūsų darbuotojus, taip pat užtikrinti šių dokumentų sklaidą jūsų institucijoje.

PRIDEDAMA. STT raštas Nr.4-01-13,2 lapai su priedais.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

Neringa Lipskienė, tel. (8 5) 2193309, ei. p. neringa.lipskiene@sam.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

2019-01-02-Nr. 4-01-M

DĖL PRANEŠIMO APIE KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMAS VEIKAS

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau - Specialiųjų tyrimų tarnyba), atsižvelgdama į 2018 m. birželio 27 d. priimto Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. EX-904 5, 8 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo¹ (toliau - įstatymas) nuostatų svarbą, nori atkreipti institucijų dėmesį ir priminti, kad nuo 2019 m. sausio 1 d., vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 10¹ straipsniu, valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, išskyrus veiką, kurią galbūt padarė jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai, privalo pranešti Specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos Respublikos prokuratūrai arba ikiteisminio tyrimo įstaigai.

Siekdami užtikrinti informacijos apie įsigaliojusio įstatymo nuostatas sklaidą ir šio įstatymo nuostatų veiksmingą vykdymą, prašome visų institucijų vadovus supažindinti jiems pavaldžius valstybės tarnautojus, jiems prilygintus asmenis ir kitus darbuotojus (taip pat institucijai pavaldžias įstaigas) su paminėtu Korupcijos prevencijos įstatymo pakeitimu, taip pat paskatinti šiuos asmenis kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą, Lietuvos Respublikos prokuratūrą arba ikiteisminio tyrimo įstaigą, jeigu jiems yra žinoma veika, turinti korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių.

Šiuo tikslu Specialiųjų tyrimų tarnyba parengė atmintinę, kuria siekiama aiškiai ir suprantamai išdėstyti pranešimo apie asmeniui žinomo korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką tvarką. Rekomenduojame institucijoms pasidalinti ją su visais darbuotojais ir užtikrinti institucijose dirbantiems asmenims galimybę bet kuriuo metu ją pasiekti ir pakartotinai susipažinti su atmintinėje pateikiama informacija (pvz., patalpinti ją institucijos intraneto puslapyje, vidiniuose komunikacijos kanaluose ir pan.). Taip pat atkreipiame dėmesį į Specialiųjų tyrimų tarnybos rekomenduojamą

¹ Prieiga internete: <https://www.teisesakturegistras.lt/portal/lt/legalAct/2b9351707cb711e8ae2bfd913d66d57>.

Pranešimo apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimo formą, patvirtintą 2018 m. gegužės 21 d. Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 2-86 „Dėl Asmenų, kurie kreipiasi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, pareiškimų nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuri gali palengvinti-valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui pateikti tikslingą informaciją apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką (šią formą galima rasti Specialiųjų tyrimų tarnybos interneto svetainės skilties „*Palikti pranešimą svetainėje*“ poskiltyje „*Valstybės Jarnautojams*“²).

Atsižvelgdami į tai, kad informacijos apie Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytos pareigos vykdymą žinojimas ir kaupimas institucijai gali padėti veiksmingai valdyti korupcijos rizikas ir stiprint įstaigos atsparumą korupcijai, visų institucijų vadovus kviečiame imtis įmanomų organizacinių ir administracinių priemonių apskaityti ir kaupti nuasmenintus statistinius duomenis apie institucijai žinomus joje dirbančių asmenų pranešimų apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką atvejus.

PRIDEDAMA. Atmintinė, 3 lapai.

Direktorius

Žydrūnas Bartkus

Sandra Kaziukevičiūtė, tel. (8 706) 63 362, ei. p.sandra.kaziukeviciute@stt.lt

² Prieiga internete: <https://www.stt.lt/lt/pruieskite-apie-konipcija/vaktyt-s-tamautojams/#turinys>.

Jei esi valstybės tarnautojas (ar jam prilygintas asmuo) ir susidiirei su korupcija, turi žinoti:

Nuo 2019 m. sausio 1 d. valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką privalo pranešti STT, prokuratūrai ar kiltai ikiteisminio tyrimo įstaigai.

Ši pareiga taikoma visiems valstybės tarnautojams ar jiems prilygintiems asmenims.

Išimtis pranešti apie žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką galioja tuo atveju, jeigu tokią veiką galbūt padarė valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens *artimieji giminaičiai ar šeimos nariai*.

Artimaisiais giminaičiais laikomi tėvai (itėviai), vaikai (ivaikiai), broliai, seserys, seneliai ir vaikaičiai; šeimos nariais - kartu su juo gyvenantys tėvai (itėviai), vaikai (ivaikiai), broliai, seserys ir jų sutuoktiniai, taip pat nusikaltimą padariusio asmens sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo nusikaltimą padaręs asmuo bendrai gyvena neįregistravęs santuokos (partnerystė), sutuoktinio tėvai.

Taip pat išimtį pranešti sudaro atvejai, kai teisės aktuose yra nustatyti pranešimos informacijos atskleidimo ribojimai (pavyzdžiui, pareiga pranešti netaikoma advokatui dėl aplinkybių, kurias jis sužinojo atlikdamas gynėjo pareigas).

Pranešti apie žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką turi valstybės tarnautojai ar jiems prilyginti asmenys.

Valstybės tarnautojai yra *valstybės politikai, valstybės pareigūnai, teisėjai, valstybės tarnautojai* pagal Valstybės tarnybos įstatymą ir *kiti asmenys*, kurie, dirbdami ar kitais įstatyme nustatytais pagrindais eidami pareigas valstybės ar savivaldybių institucijose ar įstaigose, atlieka *valdžios atstovo funkcijas* arba turi *administracinius įgaliojimus*, taip pat *oficialūs kandidatai* į šias pareigas.

Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo yra asmuo, kuris atlieka *valdžios atstovo funkcijas*, įskaitant teismines, turi *administracinius įgaliojimus arba kitaip užtikrina viešojo intereso įgyvendinimą* dirbdamas ar kitais pagrindais eidamas pareigas užsienio valstybės ar Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, tarptautinėje viešojoje organizacijoje arba tarptautinėje ar Europos Sąjungos teisminėje institucijoje, arba juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje, kuriuos kontroliuoja užsienio valstybė, taip pat oficialūs kandidatai į šias pareigas.

Be to, valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris dirba arba kitais įstatyme nustatytais pagrindais eina pareigas viešajame arba privačiame juridnuame asmenyje ar kitoje organizacijoje arba verčiasi profesine veikla ir turi atitinkamus *administracinius įgaliojimus*, arba *turi teisę veikti šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje* ar *kitos organizacijos vardu*, arba *teikia viešąsias paslaugas*, taip pat arbitras ar prisiekusysis¹.

Pranešti privaloma apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos:

- *kyšininkavimas*,
- *prekyba poveikiu*,
- *papirkimas*,
- *kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos*: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimą viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pažeidimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą².

¹ Žr. Baudžiamojo kodekso UO straipsnį.

² Žr. Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalį.

Asmuo turi pranešti apie konkrečią jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką.

Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo privalo pranešti apie tokią veiką, jei jis:

1. gavo *neginčijamų duomenį*, liudijančių šios veikos padarymą, arba
2. *pats stebėjo* ar *kitaip fiksavo* šios veikos padarymą.

Neginčijamais duomenimis galėtų būti laikomi atvejai, kai asmuo apie tai betarpiškai sužino iš tiesioginių įvykio liudininkų, turi rašytinių duomenų, veiksmai užfiksuoti techninėmis priemonėmis ir pan.

Jeigu nėra neginčijamų duomenų arba valstybės tarnautojas ar jam prilygintas, asmuo pats nefiksavo tokios nusikalstamos veikos, teisinės pareigos pranešti apie ją teisėsaugos institucijai jis neturi. Kita vertus, siekiant užkirsti kelią korupcijai, asmenys kviečiami visada pranešti apie nusikalstamą veiką, jeigu jie pagrįstai mano, kad tokia veika yra rengiama, daroma ar buvo padaryta.

Apie tokią veiką asmuo turi pranešti per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo momento.

Rekomenduojama nedelsti pranešti apie žinomą nusikalstamą veiką per įmanomai trumpiausią laiką, kad įgaliotos institucijos galėtų operatyviai išsiaiškinti nusikalstamos veikos padarymo aplinkybes, surinkti įrodymus ir užkirsti kelią naujiems nusikaltimams.

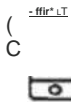

Apie nusikalstamą veiką asmuo turi pranešti STT, prokuratūrai ar kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai.

Asmuo gali pasirinkti savo nuožiūra, kuriai teisėsaugos institucijai - SIT, prokuratūrai ar kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai - pranešti apie jam žinomą korupcinio pobūdžio veiką. Pareiga įvykdoma, jeigu pranešimas pateikiamas bet kuriai iš jų.

Apie sunkias korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas rekomenduojama pranešti STT, kuriai pavesta atlikti ikiteisminį tyrimą tokiose bylose.

Ikiteisminio tyrimo įstaiga yra policija. Ikiteisminio tyrimo įstaigos taip pat yra Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Karo policija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Lietuvos Respublikos muitinė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, kai tiriamos nusikalstamos veikos, išsiaiškėjusios šioms institucijoms atliekant tiesiogines funkcijas, nustatytas jų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose.

Pranešimo STT būdai ir tvarka

Pranešti STT apie žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką galite šiais būdais:

1. **www.stt.lt**, palikdami žinutę interneto tinklalapyje;
2. atsiųsdami žinutę adresu: **pranesk@stt.lt**;
3. **24/7 karštąja linija (8 5) 266 3333**;
4. mobiliąja programėle „Pranešk STT“;
5. **atvykę į** STT Administravimo valdybos Pareiškimų nagrinėjimo skyrių, SIT Kauno valdybą, STT Klaipėdos valdybą, STT Panevėžio valdybą, STT Šiaulių valdybą;
6. atsiųsdami pranešimą paštu STT struktūriniais padaliniais.

Pateikiant informaciją svarbu nurodyti: 1) konkrečias faktines pažeidimo aplinkybes; 2) asmenį, kuris rengiasi, dalyvauja ar dalyvavo darant pažeidimą; 3) ar apie šį pažeidimą asmuo jau pranešė; jei pranešė, kam buvo pranešta ir ar buvo gautas atsakymas; 4) savo vardą ir pavardę, kontaktinius duomenis.

Asmuo, jei tai įmanoma, prie pranešimo prideda rašytinius ar kius turimus duomenis apie pažeidimą.

STT, prokuratūra ar kita ikiteisminio tyrimo įstaiga užtikrins valstybės tarnautojo asmens duomenų, konfidencialumą ar anonimiškumą.

Asmens duomenų konfidencialumas užtikrinamas vadovaujantis Pranešėjų apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis.

Konfidencialumas - įstaigų ir kitų subjektų bei jų darbuotojų, valstybės tarnautojų ar pareigūnų veiklos principas, kuriuo užtikrinama, kad informaciją apie pažeidimą pateikusių asmens duomenys ir kita ji tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija tvarkomi tik darbo ar tarnybos funkcijų atlikimo tikslais ir kad ši informacija neatskleidžiama tretiesiems asmenims, išskyrus tam tikrus nustatytus

atvejus. Pavyzdžiui, tokie atvejai gali būti, kai to raštu prašo asmuo, pateikiantis arba pateikęs informaciją apie pažeidimą, arba asmuo pateikia žinomai melagingą informaciją.

Pagal Pranešėjų apsaugos įstatymo 9 straipsnį kiekviena įstaiga ir asmuo, kuris gauna ar nagrinėja informaciją apie pažeidimą, privalo užtikrinti asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, konfidencialumą Pranešėjo duomenys, leidžiantys nustatyti jo tapatybę, gali būti pateikti tik tam asmeniui arba institucijai, kurie nagrinėja informaciją apie pažeidimą.

Anonimiškumo ir dalinio anonimiškumo institutai įtvirtinti Baudžiamojo proceso kodekse ir gali būti taikomi prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimu esant šio kodekso nustatytiems pagrindams.

Nukentėjusiojo ir liudytojo, kuriems taikomas anonimiškumas, tapatybę nurodantys duomenys, įforminti ir įslaptinti Baudžiamojo proceso kodekse nustatyta tvarka, sudaro valstybės paslaptį ir susipažinti su tokiais duomenimis turi teisę tik byloje dalyvaujantis prokuroras, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ir teisėjas.

Asmenims, pranešusiems apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, gali būti taikomos pagalbos, apsaugos ir skatinimo priemonės.

Pagrindinės asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimus, apsaugos, skatinimo ir pagalbos priemonės yra nustatytos Pranešėjų apsaugos įstatyme.

Šios priemonės yra:

- 1) saugių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų užtikrinimas;
- 2) asmens konfidencialumo užtikrinimas;
- 3) draudimas daryti neigiamą poveikį asmeniui, pateikusiam informaciją apie pažeidimą;
- 4) teisė gauti atlyginimą už vertingą informaciją;
- 5) teisė gauti kompensaciją;
- 6) nemokamos teisinės pagalbos užtikrinimas;
- 7) atleidimas nuo atsakomybės.

Asmens konfidencialumo užtikrinimas ir draudimas daryti neigiamą poveikį taikomi nuo asmens pateiktos informacijos apie pažeidimą gavimo įstaigoje arba kompetentingoje institucijoje (Generalinėje prokuratūroje) momento ir taikomos visiems asmenims, pateikusiems informaciją apie pažeidimus.

Teisė gauti atlyginimą už vertingą informaciją, teisė gauti kompensaciją, nemokamos teisinės pagalbos užtikrinimas ir atleidimas nuo atsakomybės gali būti taikomi nuo asmens pripažinimo pranešėju momento kompetentingoje institucijoje (Generalinėje prokuratūroje).

³ Išskyrus Pranešėjų apsaugos įstatymo 6 straipsnio I dalyje nurodytą atvejį, kai asmuo apie pažeidimą pranešė nesilaikydamas Pranešėjų apsaugos įstatyme nustatytų pranešimo formos reikalavimų, tačiau pranešime pateikta informacija atitinka kitus šiame įstatyme nustatytus reikalavimus ir kompetentinga institucija asmenį gali pripažinti pranešėju. Tokiais atvejais kompetentinga institucija asmens konfidencialumą užtikrina nuo pripažinimo pranešėju momento.

PRANEŠIMAS APIE KORUPCINIO POBŪDŽIO TEISĖS PAŽEIDIMĄ

20__ m. _____ d.

(vieta)

Asmens, pranešančio apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą, duomenys	
Vardas ir pavardė	
Asmens kodas	
Telefono Nr. (pastabos dėl susisiekiimo)	
Asmeninis ei. paštas arba gyvenamosios vietos adresas	
Informacija apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą	
1. Apie kokį korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą pranešate?	
2. Kas padarė korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą? Kokie galėjo būti asmens motyvai darant korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą?	
3. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimo padarymo vieta, laikas, būdas ir kitos aplinkybės.	
Duomenys apie korupcinio: ' pobū žio teisės pažeidimą padariusį asmenį ar asmenis	
Vardas ir pavardė	
Darbovietė	
Pareigos	
Kiti žinomi duomenys (gyvenamoji vieta ir kt.)	
4. Ar yra kitų asmenų, kurie dalyvavo ar galėjo dalyvauti darant korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą? Jei taip, nurodykite, kas jie.	
5. Ar yra kitų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimo liudytojų? Jei taip, pateikite jų kontaktinius duomenis.	
Duomenys apie korupcinio pobū žio teisės pažeidimą mačiusį asmenį ar asmenis	
Vardas ir pavardė	
Pareigos	
Darbovietė	
Telefono Nr.	
i EI. paštas	
Kiti žinomi duomenys (gyvenamoji vieta ir kt.)	
6. Kada korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas buvo padarytas ir kada apie jį sužinojote arba pastebėjote?	
7. Duomenys apie padarytą žalą (r ūšis, dydis eurais)	
Turtinė	

Neturtinė

8. Kokius korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą pagrindžiančius duomenis (dokumentus, garso, vaizdo įrašus, nuotraukas su užfiksuotu pažeidimu, galimą pažeidimą patvirtinančias kompiuterio ekrano langų kopijas, žinučių, elektroninio pašto pranešimų vaizdus, nuorodas į viešojoje erdvėje esančią informaciją ir t.t.), galinčius padėti atlikti nusikalstamos veikos tyrimą, galėtumėte pateikti? Nurodykite pridedamus rašytinius ar kitus duomenis apie nusikalstamą veiką.

Pridedama:

1.

2.

3. _____

9. Ar apie šį korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą jau esate kam nors pranešęs? Jei pranešėte, kam buvo pranešta ir ar gavote atsakymą? Jei gavote atsakymą, nurodykite jo esmę.

Pridedama (gautų atsakymų kopijos): 1.

2.

3.

10. Pastabos ir komentarai

Patvirtinu, kad esu susipažinęs su teisinėmis pasekmėmis už melagingos informacijos teikimą ir mano teikiama informacija yra teisinga.

Patvirtinu, kad esu valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, kuriam taikoma pareiga pranešti pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10¹ straipsnį.

Data

Parašas